

GEMEENTE BOEKEL



## **Gemeentelijke monumentenlijst**

**- Objecten in omgevingsplan Buitengebied Boekel -**

*(vastgesteld d.d. 4 februari 2014)*

# Inhoud

## **Gemeentelijke monumenten**

*Arendnest 16; boerderij*

*Bovenstehuis 19, boerderij*

*Daniël de Brouwerstraat 13; woonhuis*

*Daniël de Brouwerstraat 30; villa*

*Oudelaan 12; therapieboerderij*

*Statenweg 7; boerderij*

*Volkelseweg 8; kachelmuseum*

*Zandhoek 3; woonhuis*

## Arendnest 16

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Arendnest 16
<b>Datum aanwijzing:</b>	4 februari 2014
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 N01120 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Boerderij

### Beschrijving:

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Boerderij
Huidige functie:	Woonhuis
Bouwjaar:	1923

#### Monumentenbeschrijving

Arendnest 16 is een gedeeltelijk onderkelderde langgevelboerderij met dubbele dwarsdeel. De boerderij staat op een rechthoekige plattegrond met aan de lange achterzijde ter plaatse van het bedrijfsgedeelte een uitbouw. Het eenlaags pand heeft een zadeldak met nok haaks op het Arendnest en is in 1923 gebouwd, naar ontwerp van Egs. Heijkants. Het dakschild is aan de achterzijde ter plaatse van het bedrijfsgedeelte langer dan aan de voorzijde. Haaks op de achtergevel waren varkenshokken gebouwd die thans zijn verdwenen. De vrijstaande boerderij heeft rondom een tuin en is beeldbepalend gesitueerd op de hoek van het Arendnest en de Peelstraat. De voorgevel is naar de Peelstraat gericht.

In 1985 is de boerderij gerestaureerd waarbij onder meer de achtergevel en een deel van de linkerzijgevel opnieuw zijn opgetrokken.

De boerderij is gebouwd in ambachtelijk traditionele bouwtrant met siermetselwerk en heeft de voor langgevelboerderijen kenmerkende langgerekte vorm met de toegangen tot de woning en tot het bedrijfsgedeelte in de lange voorgevel. Het woongedeelte bevindt zich rechts in het pand. Het zadeldak is gedekt met rode Muldenpannen. De boerderij is opgetrokken uit machinale rode baksteen die in kruisverband is gemetseld. Rondom loopt een gecementeerde plint.

De lange voorgevel heeft ter plaatse van het woongedeelte achtereenvolgens van rechts naar links drie tweelichtvensters, een paneeldeur, een tweelichtvenster en een opgeklampte deur (ter plaatse van het voormalige bedrijfsgedeelte). Zowel de deuren als de vensters hebben een achtruitsbovenlicht. De bovenlichten zijn met kathedraalglas bezet. Boven de vensters en de deuren is de latei uitgevoerd in siermetselwerk. De vensters hebben bakstenen lekdorpels en paneelluiken voor de onderste vensterdelen. Ter plaatse van het bedrijfsgedeelte zijn vier getoogde zesruitsstalramen geplaatst waarboven en waaronder een rollaag is gemetseld. Het bovenste deel van deze ramen is als valraam uitgevoerd. Verder zijn twee getoogde (korfboog) mendeuren geplaatst waarboven een anderhalfsteens strek is gemetseld. De gevel wordt beëindigd met een lijst siermetselwerk met onder meer een tandlijst. Bij de dakvoet is een zinken bakgoot op beugels aangebracht. In het dakvlak zijn enkele dakramen geplaatst.

De korte rechterzijgevel is de representatieve topgevel van het woongedeelte en heeft twee keldervensters. Ter hoogte van de begane grond zijn twee tweelichtvensters geplaatst met achtruitsbovenlicht. Ter hoogte van de zolder zijn twee tweelichtvensters met draairamen geplaatst en met zesruitsbovenlicht. De bovenlichten van deze vier vensters, die alle bakstenen lekdorpels hebben, zijn met kathedraalglas bezet. Boven de vensters ter hoogte van de zolder is een rollaag gemetseld. De latei van de vensters op de begane grond is

uitgevoerd in siermetselwerk. Deze vensters op de begane grond hebben paneelluiken voor de onderste vensterdelen. Langs de dakrand is een lijst siermetselwerk met onder meer een tandlijst. In de geveltop wordt de lijst doorbroken door de uitgemetselde console van de overkragende schoorsteen.

De korte linkerzijgevel is de topgevel van het stalgedeelte en heeft op de begane grond twee getoogde ijzeren stalramen met tracering. Onder en boven de ramen is een rollaag gemetseld en boven de ramen ook nog een koppenlaag. In de top van de gevel is een rond ijzeren raam geplaatst met rozettracering. Rond het raam is een rollaag gemetseld. Langs de dakrand is een band siermetselwerk met onder meer een tandlijst.

De lange achtergevel heeft ter plaatse van het woongedeelte twee tweelichtvensters met achtruitsbovenlicht. De bovenlichten van deze vensters, die beide bakstenen lekdorpels hebben, zijn met kathedraalglas bezet. De latei is uitgevoerd in siermetselwerk en de vensters hebben paneelluiken voor de onderste vensterdelen. De gevel wordt beëindigd met een lijst siermetselwerk met onder meer een tandlijst. Bij de dakvoet is een zinken bakgoot op beugels geplaatst. In het dakschild zijn enkele dakramen aangebracht. Ter plaatse van het bedrijfsgedeelte is een aantal getoogde ijzeren stalramen met tracering geplaatst. Boven de ramen is een rollaag en onder de ramen is een strek gemetseld. In de gevel zijn verder een opgeklampte rondboog staldeur en een rechtgesloten opgeklampte deur geplaatst. Boven de deuren is een strek gemetseld. Bij de dakvoet is een zinken goot op beugels aangebracht. In het dakschild zijn enkele kleine dakramen geplaatst.

### **Waardering**

De boerderij heeft cultuurhistorische waarde als typologisch goed en gaaf voorbeeld van een langgevelboerderij met dubbele dwarsdeel uit circa 1925. Daarnaast is de boerderij onderdeel van de economische en historisch agrarische ontwikkeling van Boekel. De boerderij heeft architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van de ambachtelijke traditionele bouwtrant en vanwege de hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik.

## Bovenstehuis 19

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Bovenstehuis 19
<b>Datum aanwijzing:</b>	02 juni 2009
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 K00453 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Langgevelboerderij

### Beschrijving:

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Boerderij
Huidige functie:	Boerderij
Bouwjaar:	1934

#### Monumentenbeschrijving

Vrijstaande langgevelboerderij met dwarsdeel en met zadeldak waarvan de nok evenwijdig aan de Bovenstehuis loopt. De deels onderkelderde boerderij staat op een rechthoekige plattegrond met aan de achterzijde een kleine uitbouw met lessenaardak. De boerderij is 1934 gebouwd naar ontwerp van Van Lankveld en heeft in de loop van de tijd weinig wijzigingen ondergaan. Zo zijn onder meer de kelder en de opkamer nog aanwezig. Wel zijn bijvoorbeeld de ramen vernieuwd. Op het erf staat een schuur die buiten de bescherming valt. Aan de voorzijde staan enkele fruitbomen. Aan de achterzijde en linkerzijde staat een groot aantal lindebomen. De boerderij is beeldbepalend gelegen in het open landelijk gebied en maakt deel uit van de historische agrarische structuur van het buurtschap Bovenstehuis.

De boerderij is gebouwd in ambachtelijk traditionele bouwtrant met siermetselwerk en heeft de voor langgevelboerderijen kenmerkende langgerekte vorm met de toegangen tot de woning en tot het bedrijfsgedeelte in de lange voorgevel. Het woongedeelte, dat zich links bevindt, is met een brandmuur van het bedrijfsgedeelte gescheiden. Het zadeldak is gedekt met rode Muldenpannen. De boerderij is opgetrokken uit machinale donkerrode baksteen die in Noords verband is gemetseld. De achtergevel van de stal is in kruisverband gemetseld. Rondom loopt een bakstenen plint die met een rollaag wordt afgesloten. Bij de dakvoet van de langgevels en langs de dakrand van de topgevels (zijgevels) is een lijst siermetselwerk in de vorm van een muizentand en/of een tandlijst aangebracht.

In de lange voorgevel bevindt zich links ter plaatse van het woongedeelte een opgeklampte deur met aan weerszijden een tweelichtvenster met bovenlicht. De deur heeft eveneens een bovenlicht. De bovenlichten van de deur en de vensters hebben een roedenverdeling. De vensters hebben bakstenen lekdorpels. Boven de vensters en de deur is de latei uitgevoerd in siermetselwerk. De vensters hebben opgeklampte luiken. Ter plaatse van het stalgedeelte zijn achtereenvolgens van links naar rechts geplaatst: een opgeklampte deur met bovenlicht voorzien van roedenverdeling en met een latei die is uitgevoerd in siermetselwerk, een getoogd ijzeren negenruitsstalraam met bakstenen lekdorpel, een getoogde dubbele deur en een getoogd ijzeren negenruitsstalraam met bakstenen lekdorpel. Het bovenste deel van de stalramen is een valraam. Boven de ramen is een getoogde rollaag en een koppenlaag gemetseld. Boven de dubbele deur is een strek en een koppenlaag gemetseld. De gevel heeft enkele steekankers.

De linkerzijgevel is de topgevel van het woongedeelte en heeft nabij de achtergevel een keldervenster met diefijzers. Op de begane grond zijn twee tweelichtvensters geplaatst met bovenlicht. Deze bovenlichten hebben een roedenverdeling. Boven deze vensters is de latei uitgevoerd in siermetselwerk. Deze vensters hebben opgeklampte luiken. Ter hoogte van de zolder zijn twee tweelichtvensters met bovenlicht geplaatst. De bovenlichten hebben een

roedenverdeling en zijn met kathedraalglas bezet. Boven de vensters is een strek gemetseld. In de top is een driehoekig venster geplaatst met langs de schuine zijden een rollaag. Alle vensters in deze gevel hebben bakstenen lekdorpels. Langs de dakrand is een lijst siermetselwerk met onder meer een tandlijst. In de geveltop wordt de lijst doorbroken door de uitgemetselde console van de overkragende schoorsteen. De gevel heeft een aantal steekankers.

De rechterzijgevel is de topgevel van het stalgedeelte met op de begane grond twee opgeklampte deuren met betonnen latei en twee getoogde ijzeren negenruitsstalramen met bakstenen lekdorpels. Het bovenste deel van de stalramen is een valraam. Boven de ramen is een getoogde rollaag en een koppenlaag gemetseld. Ter hoogte van de zolder op een getoogd opgeklampt hooiluik geplaatst met daarboven een rollaag. In de top is een driehoekig venster geplaatst met rondom een rollaag. Langs de dakrand is een lijst siermetselwerk met onder meer een tandlijst. In de geveltop wordt de lijst doorbroken door de uitgemetselde console van de overkragende schoorsteen. De gevel heeft een aantal steekankers.

De achtergevel heeft ter plaatse van het woongedeelte twee tweelichtvensters waarvan één met gedeeld bovenlicht met roedenverdeling en één met bovenlicht met roedenverdeling. De vensters hebben bakstenen lekdorpels en opgeklampte luiken. Tussen de vensters is een opgeklampte deur met driedelig bovenlicht. Dit bovenlicht is met kathedraalglas bezet. Boven de deur en boven de vensters is een anderhalfsteens strek gemetseld. Ter plaatse van de deur is bij de dakvoet een zinken bakgoot op beugels aangebracht. In de uitbouw bevindt zich een opgeklampte deur, twee enkelvoudige vensters en een getoogd ijzeren zesruitsstalraam en een klein venster. Ter plaatse van het stalgedeelte heeft de achtergevel drie getoogde ijzeren negenruitsstalramen met bakstenen lekdorpels. Het bovenste deel van de stalramen is een valraam. Boven de ramen is een getoogde rollaag en een koppenlaag gemetseld. Onder elk stalraam is een opgeklampt luik geplaatst dat de toegangen tot de varkenshokken afsluit. De hele gevel heeft een aantal steekankers.

### **Waardering**

De boerderij heeft cultuurhistorische waarde als typologisch goed en gaaf bewaard voorbeeld van een langgevelboerderij met dwarsdeel uit circa 1935. Daarnaast is de boerderij onderdeel van de economische en historisch agrarische ontwikkeling van Boekel. De boerderij heeft architectuurhistorische waarde als een goed voorbeeld van de ambachtelijke traditionele bouwtrant en vanwege de hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik. Door de fraaie en markante ligging in het open landelijk gebied heeft de boerderij in combinatie met de genoemde bomen een hoge landschappelijke- en situeringswaarde en is het sterk bepalend voor het zichtbaar houden van de oorspronkelijke situatie. Daarnaast heeft de boerderij een stedenbouwkundige waarde als onderdeel van de gaaf bewaard gebleven historisch agrarische structuur van het buurtschap Bovenstehuis.

## Daniël de Brouwerstraat 13

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Daniël de Brouwerstraat 13
<b>Datum aanwijzing:</b>	30 oktober 2012
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 F01318 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Directeursvilla

### Beschrijving:

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Directeursvilla
Huidige functie:	Villa
Bouwjaar:	1939

#### Monumentenbeschrijving

Tweelaags directeursvilla op een U-vormige plattegrond. De villa is in opdracht van 'Huize Padua' in 1939 gebouwd naar een ontwerp van J. van Dongen. De villa behoort nog steeds tot het complex van gebouwen (en van het buurtschap) van Huize Padua. Het pand heeft een samengestelde overstekende kap met nokrichting van de hoofdkap evenwijdig aan de Daniël de Brouwerstraat. Aan de achterzijde zijn twee haakse eenlaags uitbouwen met een overstekend zadeldak. Het vrijstaande pand heeft rondom een tuin en staat op de hoek van de Daniël de Brouwerstraat en de Kluisstraat. In de loop van de tijd is een aantal wijzigingen uitgevoerd. Zo is onder meer de garagedeur vervangen door een moderne glazen pui.

Het huis is opgetrokken uit donkerrode imitatie handvorm baksteen die in Vlaams verband is gemetseld. Rondom loopt en lage bakstenen plint die met een rollaag wordt beëindigd. Boven alle vensters is een anderhalfsteens strek gemetseld. De vensters hebben draairamen met een roedenverdeling. De dakschilden zijn gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. De dakoverstekken van de topgevels rusten op gesneden houten klossen en hebben windveren. Bij de langsgevels zijn overstekende bakgoten aangebracht die rusten op gesneden houten klossen en die zijn voorzien van een geprofileerde gootlijst.

De voorgevel heeft nabij de rechterhoek een driezijdige erker op een bakstenen plint en met overstekend met koper gedekt gewelfd dak. De vensters hebben een roedenverdeling. Links naast de erkers is een staand enkelvoudig venster dat met ruitvormig glas-in-lood is bezet. De hoofdingang is iets terugliggend geplaatst en bestaat uit een opgeklampte deur met getoogd bovenlicht dat met ruitvormig glas-in-lood is bezet. Boven het bovenlicht is een rollaag gemetseld. Ter hoogte van de kalf is een houten luifel aangebracht. Vóór de deur is een verhoogd bakstenen plateau met aan weerszijden een laag bakstenen muurtje waarop smeedijzeren 'leuning' zijn aangebracht. Rechts naast de deur is een klein venster met klapraam. Op de linkerhoek is, ter plaatse van de voormalige garagedeur, een getoogde pui met onder meer een glasvulling aangebracht. De bakstenen boog is uitgevoerd als anderhalfsteens strek. In de sluitsteen in het jaartal 1939 weergegeven. Op de verdieping zijn twee tweelichtvensters en een enkelvoudig staand venster geplaatst. In het dakschild is een dakkapel met overstekend zadeldak, vierruitsdraairaam en betimmerde top geplaatst. De wangen van de dakkapel zijn met leien bekleed.

De linkerzijgevel heeft op de begane grond een reeks rondboogvensters in de vorm van stalramen met bakstenen lekdorpels en twee tweelichtvensters. In het dakschild is een dakkapel met overstekend zadeldak, vierruitsdraairaam met roedenverdeling en betimmerde top geplaatst. De wangen van de dakkapel zijn met leien bekleed.

De rechterzijgevel heeft op de begane grond twee tweelichtvensters en daartussen een dubbele terrasdeur die gedeeltelijk een glasvulling heeft. Op de verdieping zijn een

tweelichtvenster en een enkelvoudig staand venster geplaatst. In de top is een staand enkelvoudig venster met vierruitsdraairaam geplaatst.

Tegen de achtergevel is op beide hoeken een eenlaags haakse uitbouw met zadeldak. De uitbouw op de rechterachterhoek heeft in de topgevel een tweelichtvenster en in de top een getoogd opgeklampt luik waarboven een rollaag is gemetseld. In de rechterzijgevel zijn een dubbele terrasdeur met roedenverdeling en een klein getoogd venster geplaatst. In de linkerzijgevel is een deur. De uitbouw op de linkerachterhoek heeft een blinde topgevel. De rechterzijgevel heeft een deur en een klein rondboogvenster in de vorm van een stalraam.

De achtergevel van het hoofdbouwdeel heeft op de begane grond twee tweelichtvensters en daartussen een paneeldeur die deels een glasvulling heeft. Op de verdieping zijn twee tweelichtvensters geplaatst met daartussen, iets lager in de gevel geplaatst, een paneeldeur met glasvulling en zijlichten die toegang geeft tot een balkon dat rust op een houten korbeelstel. Deur en zijlichten zijn met kathedraalglas bezet. In het dakschild zijn drie dakkapellen met overstekend zadeldak, vierruitsdraairaam en betimmering van de top aangebracht. De wangen van de dakkapellen zijn met leien bekleed.

### **Waardering**

De villa heeft cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een villa uit circa 1940. Daarnaast is de villa als onderdeel van Huize Padua van grote sociaal- historische betekenis voor Boekel. Bovendien is de villa van belang als onderdeel in de geschiedenis en de ontwikkeling van de verzorging van psychiatrische patiënten. De villa heeft architectuurhistorische waarde vanwege de behouden hoofdvorm, vanwege het materiaalgebruik en vanwege de detaillering. De villa heeft ensemblewaarde in relatie tot het conglomeraat van gebouwen van Huize Padua dat zich vanaf 1742 heeft ontwikkeld als katholieke zorginstelling en waaraan de ontwikkeling van de gezondheidszorg en de architectuurgeschiedenis is af te lezen.



## Daniël de Brouwerstraat 30

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Daniël de Brouwerstraat 30
<b>Datum aanwijzing:</b>	30 oktober 2012
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 F01354 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Directeursvilla

### Beschrijving:

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Directeursvilla
Huidige functie:	Villa
Bouwjaar:	1932

#### Monumentenbeschrijving

Tweelaags blokvormige villa op een samengestelde plattegrond. De villa bestaat uit een blokvormig tweelaags hoofdbouwdeel op een rechthoekige plattegrond met aan de voorzijde op de linkerhoek een tweelaags uitspringend bouwdeel en aan de rechterzijde van de voorgevel een eenlaags omlopend uitspringend bouwdeel. Tegen een deel van de rechterzijde van het hoofdbouwdeel is een eenlaags bouwdeel toegevoegd (voorheen de garage). Op de linkerachterhoek is op beide verdiepingen een loggia. De deels onderkelderde villa is in 1932 gebouwd naar ontwerp van Egs. Heijkants en heeft functionalistische elementen. De villa heeft een samengestelde kap van ver overstekende, geknikte, flauwhellende schilddaken. De nok van het tweelaags hoofdbouwdeel loopt evenwijdig aan de Daniël de Brouwerstraat. De villa is gebouwd als directeursvilla in opdracht van 'Huize Padua' en behoort nog steeds tot het complex van gebouwen van Huize Padua. Het vrijstaande pand heeft rondom een tuin en staat ver achter de rooilijn met de Daniël de Brouwerstraat. Aan de achterzijde is een terras dat vanuit de lager gelegen tuin met een aantal traptreden bereikbaar is. De erfafscheiding aan de voorzijde bestaat uit een reeks bakstenen pijlers met granito afdekking met tussen de pijlers op een bakstenen basis met granito afdekking een ijzeren hekwerk met spijlen. In de loop van de tijd is een aantal wijzigingen uitgevoerd waarbij onder meer de pui aan de achterzijde en de pui in de rechteraanbouw zijn gewijzigd. Tevens is een deel van de loggia op de begane grond dichtgezet en is de loggia op de verdieping met een trap (aan de buitenzijde van het pand) toegankelijk gemaakt.

De villa is opgetrokken uit machinale donkere baksteen die in Vlaams verband is gemetseld. De dakschilden zijn gedekt met geglazuurde (verschillende donkere kleuren) verbeterde Hollandse pannen. Op de nokken staat een aantal bolpironnen. Boven alle vensters is een rollaag van strekken gemetseld. De vensters hebben betegelde lekdorpels en hebben bijna alle een liggend formaat. De meeste vensters hebben draairamen.

De voorgevel heeft links twee staande drielichtvensters. Rechts daarvan is, in het terugliggende geveldeel, een portiek met ver overstekende betonnen luifel. De ingangspartij bestaat uit een houten paneeldeur met een verticale vensterband en met zijlichten die alle met gebrandschilderd glas-in-lood zijn bezet. De eenlaags uitbouw op de rechterhoek heeft in de gevels een aantal staande twee- en drielichtvensters en in de rechterzijgevel een paneeldeur met zijlicht.

Op de verdieping van de voorgevel van het hoofdbouwdeel zijn een staand en twee liggende drielichtvensters geplaatst.

De linkerzijgevel heeft op de begane grond een tweelichtvenster en op de hoek met de achtergevel een loggia. De zijgevel van de loggia is later dichtgezet met een glazen pui. Op de verdieping is, op de hoek met de achtergevel een loggia vanwaar later een trap is aangebracht. Verder zijn op de verdieping twee tweelichtvensters aangebracht. Boven de vensters is een rollaag van strekken aangebracht. De vensters hebben betegelde lekdorpels. Tegen de rechterzijgevel van het tweelaags hoofdbouwdeel is een eenlaags bouwdeel met overstekend driezijdig schilddak aangebouwd. Dit bouwdeel heeft enkele staande en liggende enkelvoudige vensters en in de voorgevel een vernieuwde pui. De rechterzijgevel van het hoofdbouwdeel heeft op de verdieping twee staande vensters.

De achtergevel heeft op de begane grond verschillende venstervormen en een niet oorspronkelijke glazen pui met openslaande terrasdeuren.

Op de verdieping zijn drie drielichtvensters geplaatst elk met twee draairamen. In het dakschild is een brede dakkapel geplaatst met overstekend plat dak. Aan de voorzijde is een vensterband met een aantal draairamen.

### **Waardering**

De villa heeft cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een villa uit circa 1930. Daarnaast is de villa als onderdeel van Huize Padua van grote sociaal- historische betekenis voor Boekel. Bovendien is de villa van belang als onderdeel in de geschiedenis en de ontwikkeling van de verzorging van psychiatrische patiënten. De villa heeft architectuurhistorische waarde vanwege de behouden hoofdvorm met functionalistische invloeden, vanwege het materiaalgebruik en vanwege de detaillering. De villa heeft ensemblewaarde in relatie tot het conglomeraat van gebouwen van Huize Padua dat zich vanaf 1742 heeft ontwikkeld als katholieke zorginstelling en waaraan de ontwikkeling van de gezondheidszorg en de architectuurgeschiedenis is af te lezen.

## Oudelaan 12

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Oudelaan 12
<b>Datum aanwijzing:</b>	30 oktober 2012
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 D01607 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Boerderij

### Beschrijving:

### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Boerderij
Huidige functie:	Diverse
Bouwjaar:	1954

### Monumentenbeschrijving

Forse boerderij op een U-vormige plattegrond die in 1954 voor Huize Padua is gebouwd in Delftse Schoolstijl. Het ontwerp is van J. Van Dongen. De boerderij bestaat uit drie eenlaags vleugels met zadeldaken. Op de zuidwesthoek is het representatieve gedeelte van de boerderij. Dit deel is iets hoger opgetrokken en heeft een kelder en een zadeldak. Op het binnenterrein is een eenlaags bouwdeel met zadeldak haaks op de middelste vleugel gebouwd. De niet bebouwde zijde van het binnenterrein wordt grotendeels met een muur afgesloten. De boerderij staat op het terrein van Huize Padua met rondom een ruime parkaanleg en behoort nog steeds tot het complex van gebouwen (en van het buurtschap) van Huize Padua maar heeft inmiddels een andere functie.

De boerderij is opgetrokken uit machinale gele baksteen die in klezoorverband is gemetseld. Rondom loopt een lage bakstenen plint die met een rollaag wordt afgesloten. De langsgevels hebben tussen de vensters en de dakvoet een muizentand. De dakschilden zijn gedekt met gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Onder aan de dakschilden zijn zinken bakgoten op beugels aangebracht.

De hoofdingang bevindt zich in de voorgevel van het representatieve bouwdeel. De voordeur is bereikbaar via een bordes dat aan twee kanten met een trap toegankelijk is. De opgeklampte deur heeft een bovenlicht en een granito omlijsting. Onder het bordes en verder links in de gevel is een aantal keldervensters. Links van de deur zijn drie twaalfruitsschuiervensters geplaatst. Rechts van de deur is een venster met vierruitsdraairaam aangebracht. Boven de vensters is een rollaag gemetseld. In het dakschild zijn, direct boven de goot, drie dakkapellen met plat dak en met een vierruitsklapraam aangebracht. De zijgevel van dit bouwdeel is een topgevel waarvan de top is uitgevoerd in de vorm van een forse schoorsteen. Deze gevel heeft op de begane grond een opgeklampte deur met bovenlicht met roedenverdeling en twee vierentwintigruitsschuiervensters. Rechts van de deur is een klein enkelvoudig venster geplaatst. Boven de vensters en de deur is een rollaag gemetseld. Ter hoogte van de zolder zijn drie vensters met vierruitsklapramen en een kleiner klapraam geplaatst.

De drie lange vleugels van het complex omvatten het bedrijfs gedeelte. De meest toegepaste gevelopeningen in deze vleugels, zowel aan de buitenzijde van het complex als aan de zijde van het binnenterrein, zijn: getoogde opgeklampte deuren waarvan een groot aantal een apart draaiende boven- en onderdeur heeft, getoogde opgeklampte deuren, vierruitsstalramen met ontluchtingssleuf, mendeuren, getoogde zesruitsstalramen waarvan het bovenste

deel een valraam is en (getoogde) vierruitsramen. Een groot deel van de vensters heeft bakstenen lekdorpels. Boven de deuren is een strek gemetseld, boven de ramen een rollaag. Boven de mendeuren is een betonnen latei aangebracht. In de dakschilden is een aantal kleine dakkapellen met plat dak en met vierruitsdraairaam geplaatst. Verder een aantal dakkapellen met plat dak die de dakgoot doorbreken en die een opgeklampt houten luik hebben. Het dakschild aan de rechterzijde van het complex heeft een dakkapel die de dakgoot doorbreekt en een zadeldak heeft. De geveltop heeft een betimmering. De dakkapel heeft dubbele opgeklampt houten luiken, deels met glasvulling.

De topgevels van de zijvleugels en van de haakse vleugel op het binnenterrein hebben een top die is uitgevoerd in de vorm van een forse schoorsteen. De topgevels van de zijvleugels hebben ter hoogte van de zolder een rond venster.

### **Waardering**

De boerderij heeft als belangrijk onderdeel van Huize Padua cultuurhistorische waarde vanwege de grote sociaal- historische betekenis voor Boekel. Daarnaast is de boerderij van belang als onderdeel in de geschiedenis en de ontwikkeling van de verzorging van psychiatrische patiënten. De gaaf bewaard gebleven boerderij heeft architectuurhistorische waarde vanwege de behouden hoofdvorm, vanwege het materiaalgebruik en vanwege de detaillering alsmede vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp in Delftse School stijl. De boerderij heeft ensemblewaarde in relatie tot het conglomeraat van gebouwen van Huize Padua dat zich vanaf 1742 heeft ontwikkeld als katholieke zorginstelling en waaraan de ontwikkeling van de gezondheidszorg en de architectuurgeschiedenis is af te lezen.

## Statenweg 7

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Statenweg 7
<b>Datum aanwijzing:</b>	20 juli 2010
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 M00529 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Woonhuis

### Beschrijving:

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Boerderij
Huidige functie:	Woonhuis
Bouwjaar:	ca. 1830

#### Monumentenbeschrijving

Kleine ontginningsboerderij van het langgeveltype uit circa 1830. In 1987 is de boerderij afgebroken en een stuk verder naar achteren herbouwd naar ontwerp van architectenbureau Arts uit Boekel. Bij deze reconstructie zijn de verhoudingen enigszins gewijzigd. Zo is onder meer de kap verhoogd. Tevens is in de rechterzijgevel een venster toegevoegd. De oude handvorm bakstenen zijn hergebruikt en aangevuld met nieuwe handvorm bakstenen. Recent is de boerderij aan de achterzijde uitgebreid waarbij de vorm van een krukhuisboerderij is ontstaan op een L-vormige plattegrond. De vrijstaande boerderij, die thans als woonhuis functioneert, heeft een omlopend schilddak. Rondom is een tuin.

De ontginningsboerderij is gebouwd in ambachtelijk traditionele bouwtrant en heeft de voor langgevelboerderijen kenmerkende langgerekte vorm met de toegangen tot de woning en tot het bedrijfsgedeelte in de lange voorgevel. De kap is met riet gedekt. Het onderste deel van dakschild aan de voorzijde is gedekt met enkele rijen gesmoorde oud-Hollandse pannen. Aan de achterzijde is het dakschild verder naar beneden doorgezet. De boerderij is grotendeels opgetrokken uit hergebruikte handvorm bakstenen die in wild verband zijn gemetseld. Alle vensters hebben de vorm van zesruitschuifvensters. Het zijn echter vensters met een gedeeld bovenlicht in de vorm van een klepraam. Alle vensters hebben opgeklampte luiken. Boven en onder de vensters is een rollaag gemetseld.

De voorgevel is ter plaatse van het woongedeelte (rechts) en ter plaatse van het aansluitende bedrijfsgedeelte opgetrokken uit baksteen. Het overige geveldeel van het bedrijfsgedeelte is een gepotdekselde houten wand. De gevel heeft ter plaatse van het woongedeelte een semi-opgeklampte deur met vierdelig bovenlicht. Aan weerszijden van de deur is een zesruitsvenster. Ter plaatse van het bedrijfsgedeelte is een half rond stalraam geplaatst. Het bakstenen geveldeel wordt beëindigd met een muizentand. Het gepotdekselde geveldeel heeft een mendeur en een opgeklampte deur.

De linkerzijgevel is een blinde gepotdekselde houten gevel.

De rechterzijgevel heeft drie zesruitsvensters.

De achtergevel en de recente uitbouw aan de achterzijde zijn grotendeels opgetrokken uit baksteen. Een deel van de gevel is ter plaatse van het bedrijfsgedeelte uitgevoerd in gepotdekselde delen. In de lange achtergevel is, in de hoek bij de recente aanbouw, een semi-opgeklampte deur geplaatst. Ter plaatse van het bedrijfsgedeelte zijn twee dakramen laag in het dakschild geplaatst. De recente aanbouw heeft in de zijgevel twee zesruitsvensters. De achtergevel van de aanbouw is een blinde gevel.

**Waardering**

De kleine herbouwde ontginningsboerderij heeft cultuurhistorische waarde als herinnering aan de economische en historische agrarische ontwikkeling van Boekel. De boerderij geeft een beeld van een ontginningsboerderij van het langgeveltype en is tevens van belang als voorbeeld van een restauratie-opvatting van rond 1985-1990

## Volkelseweg 8

---

<b>Plaatselijke aanduiding:</b>	Volkelseweg 8
<b>Datum aanwijzing:</b>	20 juli 2010
<b>Kadastrale aanduiding:</b>	BKL05 K00327 G0000
<b>Tenaamstelling:</b>	Kachelmuseum

### Beschrijving

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie:	Boerderij De Drie Kronen
Huidige functie:	Kachelmuseum en De Drie Kronen Schouwen, Kachels en Meubelen
Bouwjaar:	1664

#### Monumentenbeschrijving

Boerderij De Drie Kronen is in 1664 in opdracht van ene generaal van Statenbroek gebouwd als langgevelboerderij. In het laatste kwart van de 19de eeuw heeft een verbouwing plaatsgevonden waarbij de indeling werd gewijzigd en de voordeur in de korte gevel werd geplaatst zodat een kortgevelboerderij was ontstaan. In de loop van de tijd hebben meer wijzigingen plaatsgevonden zoals bij een verbouwing in 1980 waarbij onder meer de vensters en de roedenverdeling zijn gewijzigd.

Het betreft een eenlaags deels onderkelderde kortgevelboerderij op een rechthoekige plattegrond met, ter plaatse van het woongedeelte, aan de rechterzijde een uitbouw. De vrijliggende boerderij heeft een schilddak en staat op de hoek van de Volkelseweg en de Molenwijk. Rondom is thans een tuin met vóór de boerderij een groot aantal lindebomen.

De boerderij heeft de voor kortgevelboerderijen kenmerkende indeling waarbij de toegang tot de woning zich bevindt in de korte voorgevel. Het pand is uitgevoerd in ambachtelijk traditionele bouwtrant en is opgetrokken uit handvorm en machinale baksteen die is gemetseld in verschillende verbanden. Het bovenste gedeelte van de kap is met riet gedekt; het onderste gedeelte met gesmoorde en rode oud-Hollandse pannen. Rondom loopt een gecementeerde plint.

De korte voorgevel is gemetseld in kruisverband en heeft links een keldervenster met diefijzers en daarboven een achttienruitsvenster in de vorm van een schuifvenster. Rechts hiervan is een paneeldeur geplaatst met bovenlicht met roedenverdeling. Rechts van de deur zijn twee achtentwintigruitsvensters in de vorm van schuifvensters geplaatst. Ter plaatse van de zolder zijn twee vensters met negenruitsdraairaam geplaatst. De meeste vensters (in ieder geval alle ramen) zijn niet oorspronkelijk. Boven de vensters, die alle hardstenen lekdorpels en opgeklampte luiken hebben, en boven de deur is een anderhalfsteens strek gemetseld. De gevel heeft enkele steekankers en wordt bij de dakvoet beëindigd met een lijst siermetselwerk met onder meer een muizentand. De gevel heeft een hardstenen afdeklijst.

De lange linkerzijgevel is opnieuw opgetrokken en in halfsteensverband gemetseld. Ter plaatse van het woongedeelte zijn twee achttienruitsvensters in de vorm van schuifvensters geplaatst. Verder twee negenruitsvensters. Boven de vensters, die alle een bakstenen lekdorpel en opgeklampte luiken hebben, is een rollaag gemetseld. Ter plaatse van het bedrijfs gedeelte zijn enkele nieuwe ijzeren stalramen geplaatst van verschillende afmeting en vorm. De vensters hebben een bakstenen lekdorpel. Boven de vensters is een rollaag gemetseld. Verder is een paneeldeur, gedeeltelijk met glasvulling met roedenverdeling geplaatst en is nabij de achtergevel een nieuwe portiek met glazen pui met winkeltoegang gemaakt die met een mendeur kan worden afgesloten. In het met riet gedekte deel van het dakschild zijn twee met riet gedekte dakkapellen aangebracht.

De lange rechterzijgevel is in wild verband gemetseld. Ter plaatse van het woongedeelte heeft de zijgevel van de uitbouw een achttienruitsvenster in de vorm van een schuifvenster. Het venster heeft opgeklampte luiken en een betonnen lekdorpel. Verder heeft de gevel een glazen pui met roedenverdeling. Ter plaatse van het bedrijfsgedeelte is een aantal stalramen geplaatst van verschillende vorm en afmeting. Tevens zijn twee zesruitsvensters met opgeklampte luiken en, nabij de achtergevel, een mendeur geplaatst. De korte achtergevel wordt door een houten aanbouw grotendeels aan het zicht onttrokken.

### **Waardering**

De boerderij heeft cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een kortgevel-boerderij. Daarnaast is de boerderij onderdeel van de economische en historisch agrarische ontwikkeling van Boekel. De boerderij heeft architectuurhistorische waarde vanwege de behouden hoofdvorm. De combinatie van de boerderij met de lindebomen is van belang voor de belevingswaarde.



## Zandhoek 3

---

**Plaatselijke aanduiding:** Zandhoek 3  
**Datum aanwijzing:** 30 oktober 2012  
**Kadastrale aanduiding:** BKL05 N00381 G0000  
**Tenaamstelling:** Woonhuis

### Beschrijving:

#### Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie: Woonhuis  
Huidige functie: Woonhuis  
Bouwjaar: circa 1900

#### Monumentenbeschrijving

Eenlaags dwarshuis met middengang. Het huis heeft een rechthoekige plattegrond en een overstekend zadeldak met nok evenwijdig aan de Zandhoek. Tegen een deel van de achterzijde is later, in aangepaste stijl, een eenlaags, haaks geplaatst bouwdeel met zadeldak toegevoegd. Het vrijstaande pand is terug van de rooilijn gesitueerd en heeft rondom een tuin. Het staat in het landelijk gebied. Zowel in 1978 als meer recentelijk (tussen 1997 en 2005) is het pand verbouwd. De kelder is niet meer in het oorspronkelijke bouwdeel aanwezig. Verder zijn de voordeur en alle ramen van de vensters vernieuwd. Oorspronkelijk heeft het pand een niet-overstekend zadeldak gehad. De gevels zijn gereinigd.

Ondanks de wijzigingen heeft het huis een deel van het oorspronkelijke karakter kunnen behouden.

Het woonhuis is opgetrokken uit rode machinale baksteen die in kruisverband is gemetseld. Rondom loopt een gecementeerde plint. Het overstekende zadeldak is gedekt met gesmoorde oud-Hollandse pannen en heeft windveren. Alle vensters hebben hardstenen lekdorpels. Boven alle vensters en boven de voordeur is een ontlastingsboog in de vorm van een bakstenen segmentboog gemetseld. Het boogveld is gecementeerd. De vensters op de begane grond hebben opgeklampte luiken.

De voorgevel heeft in het midden een paneeldeur, gedeeltelijk met glasvulling, en met bovenlicht. Voor het bovenlicht is een gietijzeren levensboom aangebracht. Aan weerszijden van de deur is een zesruitsvenster geplaatst. De gevel heeft enkele gietijzeren sierankers en wordt beëindigd met een lijst siermetselwerk met onder meer een muizentand en een tandlijst. Bij de dakvoet is een bakgoot met gootlijst aangebracht.

De linkerzijgevel heeft nabij de achtergevel twee getoogde keldervensters met diefijzers. Op de begane grond zijn twee zesruitsvensters geplaatst en ter hoogte van de zolder zijn twee vierruitsvensters geplaatst. Langs de dakrand loopt een lijst siermetselwerk met onder meer een muizentand en een tandlijst. In de geveltop wordt de lijst doorbroken door uitkragend siermetselwerk (van een eerder aanwezige schoorsteen of pinakel bij een niet-overstekend zadeldak). De gevel heeft enkele steekankers.

Op de begane grond van de rechterzijgevel zijn twee zesruitsvensters geplaatst. Ter hoogte van de zolder zijn twee vierruitsvensters geplaatst. Langs de dakrand loopt een lijst siermetselwerk met onder meer een muizentand en een tandlijst. In de geveltop wordt de lijst doorbroken door uitkragend siermetselwerk (van een eerder aanwezige schoorsteen of pinakel bij een niet-overstekend zadeldak). De gevel heeft enkele steekankers.

De oorspronkelijke achtergevel is grotendeels niet meer aanwezig. Het nog aanwezige en aan de buiten zichtbare geveldeel heeft een moderne glaspui met roedenverdeling gekregen.

**Waardering**

Ondanks de toevoeging en de wijzigingen heeft het woonhuis cultuurhistorische waarde als typologisch voorbeeld van een eenlaags dwarshuis met middengang uit circa 1900. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de hoofdvorm die herkenbaar is gebleven en vanwege de detaillering en het materiaalgebruik. De aanbouw aan de achterzijde is van bescherming uitgesloten.